

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla dr. Paál Sándor ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dr. Czeglédy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Czeglédy Attila ügyvéd) által képviselt **alperes** ellen 5.844.000,-Ft tartozás megfizetése iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. szeptember 10. napján kelt G.20.138/2008/14. számú ítéletével szemben az alperes által 15. és 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét megváltoztatja, a felperes keresetét elutasítja, az elsőfokú ítéletnek a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit pedig mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 312.500,- (Háromszáztizenkettőezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget, továbbá az államnak az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága Illetékefőosztálya felhívására 701.200,- (Hétszázegyezer-kettőszáz) Ft feljegyzett kereseti- és fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy a peres felek között "Helység" 1, 2007. április 12-i keltezéssel alvállalkozói építési-szerelési szerződés elnevezéssel létrejött megállapodás alapján a 2007. október 2-i keltezésű ...sorozatszámú számla szerinti kifizetés érvénytelensége miatt a felperes felszámolási vagyonába történő visszaadási kötelezettség mellett 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.844.000,- Ft-ot és 300.000,- Ft perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy az állam javára fizessen meg 350.600,- Ft feljegyzett eljárási illetéket.

A bíróság határozata indokolásában megállapította, hogy a felek által 2007. április 12-én kötött alvállalkozói építési-szerelési szerződésben a felperes, mint fővállalkozó bruttó 5.844.000,- Ft összegű vállalkozói díj ellenében megrendelte az alperestől a "Helység" 1, szám alatti építkezésen a garanciális javítási munkálatok elvégzését. A 2007. szeptember 6-án felvett műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv megnevezésű okiratban a felek megállapították, hogy a garanciális javítás megtörtént, a problémák megszűntek, a munkát

mind mennyiségileg, mind minőségileg a felperes, mint építtető átvette. 2007. október 2-i keltezéssel, a felek aláírásával teljesítésigazolás elnevezésű okirat került kiállításra. E szerint az alperes, mint kivitelező a felperes felé a vállalkozói díjnak megfelelő összegű számla benyújtására jogosult. A 2007. október 2-i keltezésű számla alapján a felperes a garanciális javítási munkálatok elvégzésére 5.844.000,- Ft kifizetést teljesített az alperesnek.

A megyei bíróság megállapította, hogy a felperessel szemben a felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem 2007. június 19-én került a bíróságra benyújtásra, a felszámolási eljárás kezdő időpontja pedig 2007. október 31.

Ítélete jogi indokolásában az elsőfokú bíróság mindenekelőtt kiemelte, hogy az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. §. (1) bekezdés c.) pontja szerint a tudomásszerzéstől számított 90 napon, legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éven belül az adós nevében a felszámoló a bíróság előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányul kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 90 napon belül és azt követően kötött szerződését, vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása, vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása.

A Cstv. 40. §. (2) bekezdése szerint a felszámoló az adós nevében az (1) bekezdés szerinti határidőn belül visszakövetelheti az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 60 napon belül és azt követően nyújtott szolgáltatást, ha annak eredménye egy hitelező előnyben részesítése és a szolgáltatás nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak.

A bíróság álláspontja szerint a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja az adós számára nemcsak a szerződés, hanem más jognyilatkozat megtámadását is lehetővé teszi, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése. A vállalkozói díj kifizetése jognyilatkozatnak is minősül, hisz felperesi nyilatkozat kellett a kifizetésről ahhoz, hogy ezt a pénzszolgáltatást az alperes át tudja venni. A felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem 2007. június 19-én került benyújtásra, ezt követte a 2007. október 2-án sorra kerülő vállalkozói díjfizetés. Ugyanakkor a 2007. április 12-i szerződés létrejötte is a felperessel szembeni felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtását megelőző 90 napos határidőn belül történt. Mindemellett a jognyilatkozat nélküli szolgáltatás teljesítés esete is megvalósult a kifizetéssel, mindezek az alperes, mint hitelező részére előnyt biztosítottak, legalább annak a hitelezői igénynek a kielégítéséhez képest, amely miatt a felperessel szemben jogerősen felszámolási eljárás került elrendelésre, de ugyanígy a többi hitelezőhöz képest is.

A Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontjában nevesített példák mellett az előnyben részesítés nemcsak szerződésmódosítással, vagy biztosíték nyújtásával valósulhat meg, hanem egy teljesítésre irányuló jognyilatkozattal és kifizetéssel is. A Cstv. 40. §. (2) bekezdése lehetővé teszi mindazon szolgáltatásnak a visszakövetelését, aminek eredménye egy hitelező előnyben részesítése és az nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak. A bíróság megítélése szerint annak a ténynek, hogy az alperesi munkavégzés valójában garanciális jellegű, vagy a felperes szerződésszerű teljesítéséhez szükséges munkavégzés volt-e, csak a Cstv. 40. §. (2) bekezdése tekintetében, tehát abban a körben van jelentősége, hogy a rendes gazdálkodás körébe tartozott-e a kifizetés, illetőleg az elvégzett munka. A

garanciális jellegű munkavégzésre a bíróság álláspontja szerint csak a szerződés teljesítését követően, a hibás teljesítés körében kerülhet sor, amíg azonban szerződésszerű teljesítés nincs, addig a munkavégzés nem lehet garanciális jellegű, hanem csak a szerződésszerű teljesítés része.

A rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásokba a cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságnál a létesítő okiratban szereplő tevékenységi körök gyakorlása, az üzletszerű gazdasági kapcsolatok körében megkötött szerződések és az ezek alapján teljesített szolgáltatások is csak akkor tartoznak bele, ha ez a szolgáltatás jellege egyértelműen meghatározható és nem utal arra, hogy ez a szolgáltatás valójában más tartalmú, mint amire az ehhez kapcsolódóan kiállított okiratok utalnak. A perbeli esetben a garanciális jellegű munkálatokként megnevezett tevékenység valójában a szerződésszerű teljesítéshez szükséges tevékenység volt és nem az átadás-átvételt, mint teljesítést követő garanciális jellegű munkavégzés. Erre figyelemmel a kifizetés nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozónak, az alperes nem garanciális javítási munkálatokat végzett, hanem a felperes szerződésszerű teljesítéséhez szükséges hiányzó munkálatokat végezte el az átadás-átvételhez szükséges minőségben.

A kifejtettekre tekintettel a bíróság mind a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja, mind pedig a (2) bekezdése alapján megalapozottnak ítélte a felperesi keresetet, a készpénz-kifizetési jognyilatkozat érvénytelensége mellett azt is megállapította, hogy a kifizetés nem sorolható a rendes gazdálkodás körébe, emiatt a kereset szerint marasztalta az alperest. Kifejtette, hogy a vállalkozói díjigény sem mentesíti az alperest az alól, hogy követelésének kiegyenlítésére csak a felperessel szembeni felszámolási eljárásba, mint a felperes felszámolója által nyilvántartott hitelező kerülhet sor.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy az építési napló, a helyszíni bejárás jegyzőkönyve, valamint a fennmaradási és használatba vételi engedély azt tanúsítja, hogy a felperesi beruházás már a felek közötti perrel érintett szerződés megkötését megelőzően elkészült, megtörtént a műszaki átadás-átvétel. Az alperes a műszaki átadás-átvételt követően kapta a felperestől a megbízást, iratellenes az a bírósági megállapítás, hogy az alperesi teljesítés valójában nem garanciális teljesítésnek, hanem a felperes szerződésszerű teljesítésének felelt meg. A felperes semmivel nem bizonyította, hogy a rendes gazdálkodástól eltérő jogügyletre került volna sor.

Kifejtette a fellebbezés, hogy a Cstv. mögöttes és háttérjogszabálya a Ptk., ebből kifolyólag a Ptk. 203. §. rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell. Vizsgálni kell, hogy ingyenesség és rosszhiszeműség fennállt-e az alperes tekintetében. A Cstv. 40. §-ának alkalmazása során annak vizsgálata szükséges, hogy a rendes gazdálkodás, a normál ügymenetbe tartozó jogügyletről van-e szó, illetőleg károsítja-e a többi hitelezőt.

A szerződésből eredő vállalkozói díj kifizetése a törvény értelmében nem jognyilatkozat, így a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja szerinti felperesi jogalap nem megalapozott.

Fellebbezése kiegészítésében az alperes rámutatott, hogy a Cstv. 40. §. (2) bekezdésének alkalmazhatóságához két együttes feltétel fennálltára van szükség. Az egyik, hogy a szolgáltatás következtében a hitelező a többi hitelezőhöz képest előnyben részesüljön, a másik pedig az, hogy a szolgáltatás ne tartozzon a rendes gazdálkodás körébe. A felek között

létrejött jogügylet szorosan kapcsolódik a felperes bejegyzett tevékenységi köreihez. A felperes saját és idegen kivitelezésben lakóházakat, társasházakat és egyéb építési munkákat vállal, alperestől építési-szerelési munkát rendelt meg és vállalkozói díjat fizetett ki. A felek egymással rendszeres üzleti kapcsolatban álltak. A felperes rendes gazdálkodása az építőipari tevékenység volt.

Csatolta az ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodást, e szerint kérte 250.000,- Ft + ÁFA másodfokú ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezni a felperest.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a felperes tevékenységi körei gyakorlásához szükséges feltételekkel a felperesnek kell rendelkeznie, ha ezeket mégsem tudja megteremteni, akkor alvállalkozóval köt szerződés. Az alvállalkozói szerződés a fővállalkozó rendes gazdálkodás körébe tartozó tevékenységének gyakorlását szolgálja. Jelen esetben azonban a felperes rendes gazdálkodási körébe nem tartozik az energiaszolgáltatás, az alapanyag előállítása és az alapanyagok ezzel kapcsolatos beszerzése. Ennek következtében a felszámoló az adós nevében nem követelheti vissza a megadott határidőn belül kifizetett áramdíjat, gáz-, víz- és csatornadíjat, az alapanyag ellenértékét.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §. (3) bekezdésében foglaltaknak eleget téve tájékoztatta a feleket a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről és a sikertelen bizonyítás jogkövetkezményeiről (14. számú jegyzőkönyv). A felek által a fentiek ismeretében előterjesztett bizonyítási indítványok maradéktalan teljesítésével lefolytatta a bizonyítási eljárást, az ennek során beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetésével azonban az ítéletábra sem a Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontja, sem pedig a Cstv. 40. § (2) bekezdése tekintetében nem értett egyet. A Cstv. jelen perben alkalmazandó 40. §. (1) bekezdése - az elsőfokú ítéletben ismertetett egyéb feltételek esetén - az adós által kötött szerződések, vagy más jognyilatkozatok megtámadását teszi lehetővé a hitelező vagy az adós nevében a felszámoló részére. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a vállalkozói díj felperes általi kifizetése felperesi jognyilatkozatnak minősül, hisz a kifizetésre irányuló jognyilatkozat hiányában az alperes a pénzszolgáltatást nem tudta volna átvenni. A felperes keresetében a vállalkozói díj 2007. október 2-án történő kifizetését támadta, így valóban abban a kérdésben kellett elsődlegesen állást foglalni, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés c.) pontjában foglaltak alkalmazásának helye van-e, a kifizetés felfogható-e egyéb jognyilatkozatnak.

Az ítéletábra álláspontja szerint ennek a kérdésnek a megválaszolásához a Cstv. 40. §. (1) és (2) bekezdésének, és a jogi szabályozás történeti kialakulásának együttes értelmezésére van szükség. A csődtörvény 2004. április 30-ig hatályos 40. §-a csupán az adós szerződését, vagy más jognyilatkozatának megtámadását tette lehetővé. Az egyes pénzügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi XXVII. törvény 53. §-a a Cstv. korábban hatályos 40. §-át módosította és újraszabályozta. Az így módosított, 2004. május 1-től hatályos normaszöveg a 40. §. (2) bekezdésében a korábbi szabályozást kiegészítve, immár az adós által nyújtott szolgáltatás visszakövetelését is lehetővé tevő rendelkezést alkotott. A fentiek ismeretében a jogalkotó egyértelművé tette a Cstv. 40. §. (1) és (2)

bekezdése mögött meghúzódó célját: az egyéb törvényi feltételek fennállta esetén az (1) bekezdés a szerződés és más jognyilatkozat megtámadására, míg a (2) bekezdés egy szolgáltatás visszakövetelésére biztosít jogszabályi lehetőséget. Az ítélet tábla álláspontja szerint mindebből egyértelműen következik, hogy a 40. §. (1) bekezdés alkalmazása körében nem minősül jognyilatkozatnak valamely szolgáltatás teljesítése, hiszen arra a jogalkotó speciális rendelkezést hozott létre a 40. §. (2) bekezdésével. Erre figyelemmel a felperesnek a vállalkozói díj kifizetés Cstv. 40. §. (1) bekezdés c.) pontján alapuló megtámadása iránti kereset alaptalan.

A Cstv. 40. §. (2) bekezdése két alábbi feltétel együttes fennállása mellett teszi lehetővé, hogy a felszámoló az adós nevében az (1) bekezdés szerinti határidőn belül visszakövetelje az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 60 napon belül és azt követően nyújtott szolgáltatást. Az egyik feltétel, hogy a szolgáltatás következtében egy hitelező a többi hitelezőhöz képest előnyben részesült, a másik pedig az, hogy a szolgáltatás a rendes gazdálkodás körébe ne tartozzék bele.

Az adós rendes gazdálkodása körébe az üzletszerű gazdasági kapcsolatban megkötött szerződések, az ezek alapján teljesített szolgáltatások tartoznak. A felperes fővállalkozóként építési-, szerelési munka elvégzését vállalta. Az építési-, szerelési tevékenység folytatása - ezt a peradatok egyértelműen igazolják - a felperes rendes gazdálkodási körébe tartozik. A vállalt szolgáltatás - építőipari munka - teljesítése, az elvégzett munkák hibáinak kijavítása a felperes szerződés szerű, napi gazdasági tevékenységéhez tartozó magatartás volt, függetlenül attól, hogy a perbeli munkát a felperes saját alkalmazottaival, vagy alvállalkozóval végeztette el. Az alperes szolgáltatása, továbbá a szolgáltatás ellenértékének felperes általi kifizetése a felperes rendes gazdálkodása körébe tartozott, függetlenül attól, hogy az alvállalkozói szerződésben a munkát a felek jogilag miként - garanciális munkaként, vagy egyszerűen teljesítésként - minősítették. Nem a szolgáltatás felek általi jogi minősítése, hanem annak tényleges tartalma, jellege, indokoltsága, volumene, továbbá az adós gazdálkodásának jellemzői irányadóak annak meghatározásakor, hogy a szolgáltatás a rendes gazdálkodás körébe tartozónak minősül-e.

A peradatok nem igazoltak olyan tényeket, melyek lehetővé tették volna az alvállalkozói díj kifizetésének a rendes gazdálkodás kívüliként való minősítését.

A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy a felperes a Cstv. 40. § (2) bekezdésében írt és fentebb részletezett valamennyi feltétel fennállását nem bizonyította és - tudva a bizonyítási teherről és a sikertelen bizonyítás jogkövetkezményeiről (14. jegyzőkönyv) - nem is kívánta a továbbiakban bizonyítani. Az alvállalkozói díj kifizetése tehát a felperes rendes gazdálkodása körébe tartozó szolgáltatásnak minősül, ezért a felperes erre alapított keresete sem alapos.

A kifejtettetekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdés második fordulata alapján megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította. A Pp. 78. §. (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseit mellőzte, míg kötelezte a felperest a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §. (1) bekezdés a.) pontja szerinti - ÁFA-t is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló

másodfokú perköltségnek alperes javára, a feljegyzett kereseti- és fellebbezési illetéknek pedig az állam javára való megfizetésére.

Győr, 2009. szeptember 16. napján

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk. Hammer Sándor sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó:

Az ügy tömör összefoglalása:

A csődtörvény 40. §. (1) bekezdésének alkalmazása körében az adós részéről valamely szolgáltatás teljesítése nem minősül sem szerződésnek, sem más jognyilatkozatnak, ennek visszakövetelésére a csődtörvény 40. §. (2) bekezdése - az ott megjelölt egyéb feltételek fennállása esetén - biztosít lehetőséget.

Nem a szolgáltatás felek általi jogi minősítése, hanem annak tényleges tartalma, jellege, indokoltsága, volumene, továbbá az adós gazdálkodásának jellemzői irányadóak annak meghatározásakor, hogy a szolgáltatás a rendes gazdálkodás körébe tartozónak minősül-e.

Alkalmazott jogszabályok: 1991. évi XLIX. törvény 40. §.